

— „Ko bi jaz vedela, da bo tako prišlo, nikamor izpod strehe bi ga ne bila pustila s tistim samostrelom,“ so tarnali mati. „Pa saj sem mu rekla, ne hodi danes nikamor, pa mu ubrani, če mu moreš, mlada kri je vsa pokonci. In ta samostrel, ta ga je zapeljal. Ko bi tega ne bilo, bi bilo vse dobro.“ Tako so naprej tarnali dobra mati, pa kaj pomaga, ko je prepozno, ubito je ubito, ne pomaga nič.

Da, streljal je Lipek s samostrelom. Meril je na vsakovrstne svari, prožil in prožil, zdaj zadel, zdaj zopet izgrešil.

— „Še tja gor bom pomeril v podstrešno lino, potem grem pa pod streho, pobere strelbo, in potem bo za danes dovolj“, si je mislil Lipek. Pomeril je in sprožil: vššš . . . cink — in zarožljalo je po tleh zunaj in znotraj.

V okno je priletelo in ena šipa je šla v drobiž. Strah je pretresel Lipka, roki sta omahnili in skoro bi mu bil padel samostrel na tla. Kakor bi bil zadel v srce samega sebe, tako mu je bilo. Komaj se je vlekel v hišo. Pokvaril je sebi in drugim veselje božičnega večera in praznika.

Šipa je sicer mala in neznatna stvar in vendar je pregnala božično veselje iz osmero src. Brez pelina je pač redkokdaj na svetu. Menda zato, da ne pozabimo, da smo „objokani otroci Eve“.

F. Gregorec.

Svetinjica.

krvavordečo zarjo se je potopilo solnce, in večer je priplaval na mehkih krilih iz daljin. Le oblaki so še žarko rdeli na zahodu, in slavec je v logu peval pesem lepemu dnevu v slovo . . .

Lenica se je plašno ozrla proti zahodu, potem na cerkveno uro in je krenila na pokopališče. Ustavila se je pri gomili matere in očeta . . . sirota!

Solze so ji zalile oči, a otrla si jih je s predpasnikom in je jela iskati svetinjico.

Mati ji jo je dala na smrtni postelji v spomin. Upodobljena je bila na njej Marija Pomočnica. „Marija“, ji je rekla takrat, „naj ti bo najboljša mati, jaz grem . . .“ In solze so zalile bolnici oči, bolest ji je krčila srce, da ni mogla več govoriti. Lenica je slonela ob njeni postelji, gledala svetinjico in jo močila s solzami . . .

„Obesi svetinjico na vrat in ne izgubi je . . . ah, prosim te! . . .“

Nekaj dni potem je umrla mati, edino srce, ki je gorko ljubilo malo Lenico. Tuji ljudje so odslej skrbeli za deklico, a niso ljubili sirote. In bilo ji je, kakor da je ostala čisto sama na svetu. Sama na svetu. Sama? Ne, njena svetinjica ji je tudi ostala, kot drag spomin. In materin grob, ki ga je krasila z najlepšimi cvetkami, ji je bil zavetišče, kjer je tolikrat pojokala in molila neopažena.

Vsak dan v rosnem jutru je prihitela k tihemu grobu in je pokleknila. V iskreni molitvi se je spomnila svetinjice ter jo poljubovala. V temnem

večer — preden je šla v postelj — je pritiskala na ustne dragi spomenik. Tudi med dnem so bile njene misli pri svetinjski in pri materi v tihem grobu.

A sedaj je izgubila dragoceni spomin! . . .

Samo rdečo vrvico je našla pretrgano na vratu, a svetinjske nikjer! Kako mora biti žalostna mati gori v svetih nebesih, ker je izgubila ona zadnji spomin nanjo! Če bi tudi vse izgubila, kar ima, ne bi se žalostila tako kot za svetinjsko. Saj je bila svetinjska njena edina tolažba v žalostnih urah, in vsa njena ljubezen se je osredotočila na svetinjski s podobo Marije Pomočnice.

Da bi le vedela, kje jo je izgubila!

Šla je na pokopališče, ko je že zašlo solnce. Morda jo najde tam! Vedno bolj se je mračilo, a še ni našla svetinjske. Krčevito je ihtela. Njeno šibko telo je trepetalo, ustnice so drhtele, srce se je krčilo bolesti.

Zadnje nade so ji ostavile dušo: svetinjske ne bo našla! . . .

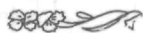
In priplavala je črna noč, mrzel veter je pihal od severa. Lenica je zapuščala pokopališče, blede kot smrt, s težkim srcem in z bolno dušo.

Ko je prišla domov, jo je že čakala gospodinja na pragu. Jeza in srd sta se brali ženi na licih in na odurnem čelu. „Kod se potepaš, malo-pridnica?“ —

Ne, Lenica, tega ni zaslužila. Njeno srce je bilo nedolžno; Marija Pomočnica in večni Bog sta zrla v njeno dušo z veseljem. Sicer ne bi bila iskala z veliko ljubeznijo te svetinjske. Mari ume svet, da otroško srce ne pozabi matere in ne pozabi nesreče, če izgubi zadnji materin dar.

No, drugo jutro je našla Lenica ljubo svetinjsko. V kelihu bele lilije ji je zablestela; v kelihu lilije, ki je cvela na materinem grobu. A za noč se je kelih zaprl; zato je ni bilo videti. — —

Semjonov.

Na božične počitnice.

(Spisal Václav Kosmák. Preložil Jožef Gruden.)

Deček sem bil, star skoraj trinajst let. Iz glave sem šel domov. — To je pot več milj hoda. Da ima reven dijak suknjo in čevlje lažje od vrabca, je žalostna resnica, in vendar še vrabec iztiče za zavetjem po skednjih — ali je potem čudno, če dijak poišče gorke hiše?

Snega je bilo do kolena, tupatam celo do pasa. Toliko, da sem še stal na nogah, tako sem bil truden. Naposled sem prišel do gostilne „pri angelu“, kjer sem bil znan. Postregli so mi z jedjo, in da bi se nekoliko ogrel, tudi s steklenico vina. Prosim vas, koliko ga nese tak otrok? Poživil sem se, izpil par požirkov vina ter se napotil dalje. Ob cesti je bilo nako-pičenega snega skoraj za pet čevljev na visoko, kakor obrambni nasip.